

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Høringssvar er sendt pr. mail til Flemming Frandsen, fff@star.dk, og star@star.dk

10. april 2015

Høringssvar ang. forslag til lovændringer i forbindelse med et jobrettet integrationsprogram for nytilkomne flygtninge og familiesammenførte

Røde Kors takker for invitationen til at afgive høringssvar på ovenstående forslag til lovændringer.

Røde Kors støtter overordnet intentionen om, at flere flygtninge og familiesammenførte skal have en uddannelse og være i beskæftigelse. Det er ikke tilfredsstillende, at hver anden ikke-vestlige indvander i den erhvervsaktive alder står uden for arbejdsmarkedet – hverken for den enkelte eller for det danske samfund. Det er vores erfaring, at det for flygtninge – såvel som for alle andre – er afgørende for ens trivsel at opleve, at man gennem arbejde bidrager til fællesskabet.

Det er dog samtidig vores erfaring, at en forståelse af det danske samfund, kultur og normer samt netværk og venskaber med danskere er afgørende for at få fodfæste på arbejdsmarkedet og bidrage som aktiv medborger. I de mere uformelle relationer læres den kultur, og de normer som er afgørende for at kunne begå sig i det danske samfund såvel som på arbejdsmarkedet. Det er derfor Røde Kors' opfattelse, at en helhedsorienteret integrationsindsats, der medtænker medborgerskab og sundhedsaspekter, er nødvendig. Den beskæftigelsesrettede integration bør ikke realiseres på bekostning af helhedsorienterede integrationstiltag, såsom behandling. For hurtigt igangsatte og dårligt afklarede jobforløb risikerer at retraumatisere flygtninge og deres familier, hvilket nødvendiggør udgiftstunge kommunale indsatser og kan forlænge udsigten til, at flygtninge kan knyttes til arbejdsmarkedet.

I forlængelse af dette vil vi derfor gerne rose at civilsamfundet, og medborgerdelen af integrationen også prioriteres i Regeringsudspillet "Alle skal bidrage - flygtninge og indvandrere hurtigere i beskæftigelse".

I forhold til beskæftigelse og uddannelse for flygtninge og familiesammenførte støtter Røde Kors overordnet lovforslagets forsøg på i højere grad at harmonisere systemerne for denne gruppe og den generelle beskæftigelsesindsats. Samtidig er flygtninge en gruppe med særlige behov og udfordringer, hvorfor en vellykket integration stiller krav om, at der tages højde for dette i indsatserne. I vores kommentarer nedenfor, gennemgår vi, hvor vi finder dette ekstra vigtigt.

Røde Kors har integrationsaktiviteter i 68 lokalafdelinger. Her er mere end 1200 frivillige engageret i at sikre en god modtagelse for mere end 4000 flygtninge. I vores asylcentre er ca. 800 frivillige engageret i aktiviteter for asylansøgere.

Nytteindsats

Røde Kors støtter op om, at nytteindsats tilføjes som redskab i integrationsprogrammet. Vi mener dog, at indsatsen i videst mulige omfang tilrettelægges ud fra den enkeltes flygtnings fremtidige beskæftigelses- eller uddannelsesønsker og muligheder; samt at indsatsen understøtter flygtningens mulighed for at opøve dansk kundskaber. Forskning viser, at arbejde kan være med til at øge flygtningens psykiske helbred og livskvalitet, såfremt det opleves som meningsfuldt, hvilket det for mange gør, hvis de kommer i kontakt med andre mennesker som en del af et arbejdsfællesskab.

Regelforenklning af planer

Røde Kors støtter forslaget om, at integrationskontrakten udgår og erstattes af *min plan*, og vi foreslår samtidigt, at integrationsplanen gøres obligatorisk.

Det er vores erfaring, at det nuværende system opleves som unødigt bureaukratisk og er forvirrende for den enkelte flygtning. Røde Kors mener, som beskrevet, at en helhedsorienteret indsats i integrationsindsatsen er afgørende. Derfor er integrationsplanen et vigtigt instrument, da den indeholder de sociale- og sundhedsmæssige aspekter af integrationen og skal tage højde for (hvor relevant), hele familiens situation og sikre en tidlig, helhedsorienteret og koordineret indsats. Rigsrevisionens undersøgelse indikerer, at omkring 40 procent aldrig fik tilbudt en integrationsplan, hvilket er et foruroligende højt tal. Røde Kors foreslår derfor, at integrationsplanen gøres obligatorisk som instrument, men at den fortsat udarbejdes i samarbejde med udlændingen, og at tilvejebringelse af relevante oplysninger sker med dennes samtykke.

Rigsrevisionen konstaterer i deres nyligt udkomne rapport, at kommunerne ikke har arbejdet tilfredsstillende med hverken integrationskontrakten eller integrationsplanen. Derfor foreslår vi, at der med ændringen også sættes initiativer i gang, der sikrer, at alle kommuner bruger instrumenterne som til tænkt.

Tidlig afklaring og visitation

Røde Kors mener, at en tidlig afklaring og visitation bør indeholde en grundig screening af flygtninge med traumer indenfor samme tidsramme.

Der lægges i lovforslaget op til en tidlig afklaring og grundig visitation, der indeholder enten en formel vurdering af uddannelseskvalifikationer eller en realkompetencevurdering i lighed med gældende regler i den generelle beskæftigelsesindsats. Røde Kors bakker fuldt ud op om grundig og tidlig afklaring og visitation, da det er vores erfaring, at flygtninge gerne hurtigst muligt vil kunne begynde arbejde eller et forløb målrettet fremtidig beskæftigelse eller uddannelse. Vi mener dog, at det er afgørende, at det i samme periode sikres, at eventuelle traumer afdækkes, da disse kan have stor betydning for muligheden for succesfuldt at indgå i de virksomhedsrettede forløb og i uddannelse. Forskere har anslået, at omkring 70 pct. af de flygtninge som kommer fra Syrien og Eritrea, har traumer. En afklaring af traumer og påvirkningen heraf er vigtig viden i tilrettelæggelsen af en beskæftigelsesrettet indsats, og er således relevant for rigtig mange flygtninge. Rigsrevisionen viser i deres beretning om kommunernes integrationsindsats, at det allerede er en udfordring i dag i og med, at §15d (tilbud om helbredsmæssig vurdering) ikke tages i brug halvdelen af de gennemgåede sager.

Vi gør endvidere opmærksom på, at en god overgivelse fra asylcenter til kommune er afgørende for at sikre en effektiv og god tidlig afklaring og visitation. Vi henstiller derfor til, at dette samtænkes med Regeringens intentioner om at udnytte ventetiden mellem meddelt opholdstilladelse og placering i en kommune bedre. Herunder i særlig grad en mere effektiv opsamling og overdragelse af informationer om den enkelte flygtning fra asylcenter til kommune, og at denne viden også bruges i beslutning om visitering til en kommune, hvor den enkelte flygtning rent faktisk har mulighed for at bruge sine kompetencer.

Uddannelseshjælp til unge under 30 år uden uddannelse

Røde Kors anbefaler, at den særlige sats for uddannelseshjælp udvides til at gælde alle dokumenterede psykiske lidelser forårsaget af traumer.

Der lægges i lovforslaget op til, at unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse fremover skal modtage uddannelseshjælp for derigennem at opnå en fuld harmonisering med ydelserne i kontanthjælpssystemet. Røde Kors mener, at det er problematisk, at andre psykiske lidelser med tilsvarende konsekvenser for den ramte forårsaget af traumer (eksempelvis PTSD) ikke er nævnt som dokumenterede lidelser, der giver uddannelsesparate uddannelseshjælpsmodtagere ret til den særlige sats. Dette er bekymrende, da disse ofte medfører hukommelses- og koncentrationsbesvær, samt svækker indlæringen.

En ekstra indsats efter 1 år

Røde Kors er positive overfor, at de aktivitetsparate får tilbudt en koordinerende sagsbehandler og får deres sag behandlet i et rehabiliteringsteam med henblik på at fastlægge en tværfaglig indsats.

Der lægges i lovforslaget op til, at aktivitetsparate efter 1 år skal have styrket deres sag gennem et rehabiliteringsteam, som skal fastlægge en tværfaglig indsats. Røde Kors ser positivt på dette fordi det er væsentligt at indsatsen for denne gruppe, udover det beskæftigelsesrettede fokus, også har en mere socialfaglig og sundhedsfaglig karakter, da det åbner op for brug af mentorer, samt indsats igangsat i regi af servicelov og sundhedslov.

Røde Kors bemærker, at det i denne tværfaglige indsats er vigtigt, at der er et tæt samarbejde med regionerne, som har ansvaret for den tværfaglige behandling for flygtninge med traumer. Derudover er det vigtigt, at de professionelle i rehabiliteringsteamet er tilstrækkeligt opkvalificeret til at arbejde med flygtninge med traumer.

Danskuddannelse i integrationsprogrammet

Røde Kors støtter, at danskuddannelsesstilbud fremover kombineres med den virksomhedsrettede indsats, men understreger, at det faglige niveau skal fastholdes, og tilbuddene skal tilpasses den enkeltes niveau.

Røde Kors ser positivt på regeringens ambition om at effektivisere danskundervisningen med henblik på at styrke flygtninge- og indvandreres integration på arbejdsmarkedet. Lovændringen rejser dog en række spørgsmål omkring de forhold, der gælder for kursisternes deltagelse i den virksomhedsrettede indsats. Røde Kors mener, at det bør sikres, at det faglige niveau for danskuddannelse bibeholdes, såfremt undervisningen fremover i visse tilfælde skal foregå på virksomheder. Endvidere er der behov for at sikre, at den enkelte har mulighed for at modtage differentieret danskundervisning, så den passer til den enkeltes niveau og behov. Røde Kors støtter op om, at der ikke ændres på kravet om, at personen skal henvises til danskuddannelse efter danskuddannelsesloven inden for 1 måned.

Målbretning af resultattilskud

Røde Kors vil gerne gøre opmærksom på, at forslaget om målbretning af resultattilskud kan have utilsigtede negative konsekvenser.

For det første kan en halvering af resultattilskuddet for bestået danskprøve svække kommunernes fokus på styrkelse af flygtninge og indvandreres danskundskaber. For det andet risikeres der med en fordobling af resultattilskuddet for ordinær uddannelse og ustøttet beskæftigelse, at de mere langsigtede og tværfaglige indsatser, der kan være nødvendige for, at flygtninge med traumer kommer i et arbejde, overses eller underprioriteres. For det tredje kan der være risiko for, at højtuddannede hurtigt sendes ud i og herefter fastlåses i lavtlønnede job, da fokus først og fremmest vil ligge på at komme hurtigt i beskæftigelse fremfor beskæftigelse, der matcher den enkeltes kvalifikations- og ud-

dannelsesniveaue. Det er hverken i den enkeltes interesse eller samfundets, at vi ikke i videst mulig udstrækning får placeret flygtninge i job, hvor deres kompetencer anvendes.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Adm', written in a cursive style.

Anders Ladekarl
Generalsekretær